



ת"פ (קריות) 35445-11-23 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (קריות) 35445-11-23 - מדינת ישראל נ' פלונישלו קריות

ת"פ (קריות) 35445-11-23

מדינת ישראל

נגד

פלוני

בית משפט השלום בקריות

[03.12.2024]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעבירות של אימים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין); היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק העונשין; ותקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 14.7.23 נעור ויכוח בין הנאשם לבין רעייתו (להלן - המתלוננת). על רקע זה ביקשה המתלוננת לתעד את התנהגות הנאשם במכשיר הטלפון שלה והוא בתגובה חטף את המכשיר מידה, הטיחו ארצה וגרם לו נזק. מיד בסמוך שוב הטיח את המכשיר ארצה וכן דרך עליו. בנסיבות אלו תקף הנאשם את המתלוננת בכך שתפס בצווארה והפילה ארצה ובעודה שוכבת על הרצפה בעט בראשה. בהמשך, כאשר המתלוננת נעמדה וביקשה להתקשר לאמה, תפס אותה הנאשם בידה והאשימה כי שברה את משקפיו. כן איים עליה ועל בנותיו הקטינות בכך שאמר למתלוננת שירצח אותן. מעשים אלו נעשו לעיני אחת הקטינות ובעקבותיהם נמלטה המתלוננת לבית שכנה עם הקטינות. עקב מעשים אלו נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בדמות אדמומית בצוואר, שפשוף במרפק והמטומה ביד.

3. להשלמת התמונה אציין כי הודאת הנאשם באה אגב הסדר טיעון בגדרו כתב האישום תוקן והצדדים הסכימו שהנאשם יופנה לשירות המבחן. כן הוסכם שכל שהתסקיר יהיה חיובי (באופן אותו הגדירו הצדדים) תשקול המאשימה בחיוב לאמץ את המלצותיו. בנוסף הוסכם שהנאשם יוכל לבקש משירות המבחן לבחון את שאלת ההרשעה תוך שהמאשימה הדגישה שבכל מקרה עמדתה להרשעה. תסקיר שירות המבחן



4. שירות המבחן הגיש תסקיר מעמיק על אודות הנאשם ולא אפרט את נסיבות חייו מטעמים של צנעת הפרט. בקצרה אציין כי הנאשם כבן 37, נשוי למתלוננת ואב לשתי בנות. הנאשם תיאר יציבות תעסוקתית לאורך השנים וכי במסגרת מקום עבודה משותף הכיר את רעייתו - המתלוננת. שני הצדדים תיארו שורת קונפליקטים, בעיות תקשורת ואווירה מתוחה. ביחס לאירוע מושא כתב האישום לא קיבל הנאשם אחריות ושלל בפני קצינת המבחן את חלקו העיקרי של כתב האישום ובכלל זה הכחיש כי אחז בצווארה של המתלוננת, בעט בראשה ושאיים עליה. הנאשם אף טען שמדובר היה "באירוע אלימות הדדי" וכי הוא פעל בחלק מהזמן על מנת להגן על המתלוננת והבנות. כן הסביר שהרקע לאירוע נעוץ בהתמכרותו למשחקי מחשב אשר פגעה ביכולתו להיות פנוי למשפחתו. אעיר כבר עתה כי בשלב הטיעונים לעונש אישרה הסנגורית כי הנאשם "אינו חוזר בו מהודאה ומקבל אחריות מלאה על כל המעשה" ואף הנאשם אישר כי הוא "מקבל אחריות מלאה".
- בצד הקושי להודות במעשים התרשם שירות המבחן כי הנאשם חש בושה וכעס על התנהגותו וכי הוא מודע לכשלו ופועל לשנות את סדרי העדיפות שלו, לרבות השתלבות בהליך טיפולי פרטי (אשר הופסק). שירות המבחן שוחח עם המתלוננת אשר תיארה את הקשיים עמם התמודדו עובר לאירוע וכי שני הצדדים פעלו באופן אלים ופוגעני בעת קונפליקטים, ללא יכולת לנהל תקשורת מיטיבה. המתלוננת ציינה כי הנאשם התנצל על מעשיו, פנה לטיפול וכיום הוא מעורב יותר בחייה ובחיי הבנות. כן טענה שאינה חשה איום או חשש ומעוניינת בשיקום מערכת היחסים. לאור כל זאת התרשם שירות המבחן מסיכון גבוה להישנות עבירות דומות אך סבר ששילוב הנאשם בהליך טיפולי עשוי להפחית את המסוכנות והמליץ להטיל עליו צו מבחן למשך 18 חודשים והתחייבות. ביחס לשאלת ההרשעה המליץ שירות המבחן על ביטולה וזאת לאור התייחסותו של הנאשם לצורך בשינוי, הכרתו בקשייה של המתלוננת ועל מנת שלא לפגוע בפרנסתו. טיעוני הצדדים לעונש
5. לצורך הבנת הטיעון אציין כבר עתה כי המאשימה הסכימה לאמץ את עיקר המלצות התסקיר אך ביקשה להטיל על הנאשם גם צו של"צ בנוסף לצו המבחן. עם זאת, התנגדה המאשימה להמלצת שירות המבחן בדבר ביטול ההרשעה וטענה כי נסיבות ביצוע העבירות במקרה זה חמורות ואין מאפשרות ויתור על הרשעה. כן נטען שלא הוכח נזק קונקרטי המקיים את דרישות הפסיקה וכי אין במכתב שהוצג (ענ/1) להראות נזק שכזה. להשלמת התמונה אציין שלאחר הדיון צירפה המאשימה את עמדת המתלוננת אשר טענה כי היחסים כיום תקינים וכי היא מבקשת להניח את האירוע מאחור. עוד טענה המתלוננת שהנאשם הוא המפרנס העיקרי ואם יפגע מקום עבודתו בשל ההרשעה, תפגע פרנסת המשפחה.



6. ב"כ הנאשם הדגישה את הודאתו אשר חסכה את הצורך בעדות המתלוננת. כן הדגישה את העובדה שהנאשם מכיר באחריותו ואף פנה לטיפול פרטי, הוא אוהב את אשתו ומשפחתו ומבקש לשקם את חייו. הסנגורית ציינה כי הרשעה עלולה לפגוע בנאשם שכן לאור נהלי מקום עבודתו הוא צפוי "לטיפול מידי על ידי הנהלת החברה" (ענ/1). בעניין זה הדגישה הסנגורית את הקושי להראות נזק קונקרטי, שכן לו היה פונה הנאשם למעבידו בבקשה למכתב שכזה, היה מסתכן בפיטורים מידיים. כן טענה הסנגורית שהרשעה עלולה לגרום לנאשם פגיעה בסיכוי להתקבל למקומות עבודה אחרים ואף בקבלת ויזה. הסנגורית הפנתה להמלצות התסקיר וביקשה לאמצן, לבטל את ההרשעה ולהטיל על הנאשם צו מבחן תוך הסכמה להוספת צו של"צ.

7. הנאשם בדברו האחרון קיבל אחריות למעשיו, סיפר על מאמצי השיקום המשפחתיים ותיאר את מקום עבודתו בדגש על האחריות המוטלת עליו בשל תפקידו.

דיון והכרעה

א. הדרישה לביטול ההרשעה

8. ההלכה בנושא האפשרות להימנע מהרשעת נאשם ידועה וברורה ולא ראיתי להרחיב. עם זאת אזכיר כי הכלל הוא הרשעה ואילו הימנעות מתוצאה זו היא החריג וזאת במקרים בהם נמצא שקיים יחס בלתי סביר בין הנזק שיגרם לנאשם מהרשעתו בדין, לבין האינטרס החברתי שבמיצוי הדין עמו ובתועלת הציבורית שתושג מכך (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337; (ע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל (31.12.2007)). בתמצית ייאמר כי לצורך מענה על שאלה זו בוחן בית המשפט ראשית אם העבירה, בנסיבות ביצועה מאפשרת להימנע מהרשעה מבלי שיפגעו יתר שיקולי הענישה. ככל שהתשובה לשאלה זו חיובית נבחנת השאלה "עד כמה עלול הנאשם להיפגע כתוצאה מעצם ההרשעה" (ע"פ 8169/20 חיים שלום נ' מדינת ישראל (26.8.2021)), כאשר עיקר הבדיקה היא ביחס לפגיעה בשיקומו ובעתידו של הנאשם.

9. כידוע, עבירות אלימות במשפחה נתפסות כבעלות חומרה ממשית ומשכך לא בנקל יקבע בית המשפט שניתן להשיג את תכליות הענישה בעניין תוך ויתור על הרשעה (ראו מיני רבים: רע"פ 5006/24 מיכאל שדה כהן נ' מדינת ישראל (15.7.2004), פסקה 19; רע"פ 6002/22 אלכסנדר ריאבנקו נ' מדינת ישראל (19.9.2022); רע"פ 8755/21 פלוני נ' מדינת ישראל (23.1.2021), פסקה 9; רע"פ 1454/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.3.2021), פסקה 8). עם זאת, שאלת האפשרות לוותר על הרשעה, אף בעבירות אלימות במשפחה, מושפעת בראש ובראשונה מנסיבות המקרה הפרטניות. בענייננו, מדובר באירוע אלים וחמור (שבירת מכשיר הטלפון של המתלוננת, הפלתה ארצה, בעיטה בראשה ואיום ברצח שלה ושל הבנות - כל זאת לעיני אחת הקטינות) ולכן ניצבת בפני הנאשם משוכה גבוהה כבר בשלב זה ודומה שרק במקרים חריגים ומיוחדים ניתן יהיה לוותר בנסיבות שכאלו על ההרשעה. אקדים ואומר שענייננו אינו נמנה עם מקרים אלו. אסביר עמדתי להלן.

10. הנאשם הודה באירוע אלימות חמור וקשה כלפי רעייתו. עם זאת, בפני שירות המבחן הוא הכחיש את עיקר האישום. כך טען הוא שלא אחז בצווארה של המתלוננת, לא הפילה ארצה, לא בעט בראשה ולא איים עליה ועל הבנות ברצח. למעשה הנאשם הכחיש בפני שירות המבחן את כל המעשים שיוחסו לו זולת שבירת מכשיר הטלפון של המתלוננת. שירות המבחן לא עימת את הנאשם עם הודאתו בבית המשפט, אך דומה שנתן לעמדה זו ביטוי בכך שהעריך את רמת הסיכון להישנות עבירות כגבוהה. לדידי, עמדתו של הנאשם אינה מאפשרת לראות בו כמי שהפנים את חומרת האירוע ואת כישלונו ומכאן שקשה לראות שקיימים בעניינו - נכון להיום - סיכויי שיקום משמעותיים, שהרי קבלת אחריות אמיתית היא שלב ראשון בשיקום. לא התעלמתי מכך שהנאשם קיבל אחריות חוזרת בבית המשפט לאחר הגשת התסקיר אך לעניין הערכת סיכויי השיקום אין דומה קבלת אחריות משפטית בבית המשפט לזו הנעשית בהליך טיפולי בפני איש מקצוע.



11. על רקע חומרת האירוע, די בכך על מנת לדחות את הבקשה לביטול הרשעה ואולם, כפי שאראה להלן, לא הוכחה גם פגיעה משמעותית המצדיקה ביטול ההרשעה.
12. אין חולק שהרשעה עלולה להשפיע על עתידו התעסוקתי של כל אדם, שכן לעולם נלוות להרשעה פגיעה אינהרנטית, לרבות באופן בו רואה זאת הציבור כולו, ובכלל זה מעסיק פוטנציאלי. משכך, יש לבחון את מידת הוודאות שאכן תיגרם פגיעה ואת חומרתה, שכן לא כל פגיעה אפשרית ותיאורטית מצדיקה ביטול הרשעה ובוודאי שלא בכל עבירה. הנאשם הוא מנהל רשת בחברה וטוען כי להרשעה עלולה להיות השפעה על המשך עבודתו בחברה. לראיה הציג מסמך המתאר את מדיניות החברה בנוגע לטיפול באלימות. איני סבור שיש במסמך זה ללמד שהרשעה תביא לפיטוריו וזאת ממספר נימוקים.
- ראשית, על פני הדברים מדובר במסמך שמטרתו הסדרת מדיניות החברה בכל הקשור לאלימות במקום העבודה. אכן, צוין במסמך שגם אלימות "מחוץ למקום העבודה" עלולה להוביל לטיפול על ידי ההנהלה, אך עיון במסמך במלואו מלמד שתכליתו טיפול באלימות במקום העבודה ויצירת "סביבה מקצועית בטוחה ותומכת" כך שספק רב אם האירוע מושא ענייננו עשוי להניע את גלגלי הטיפול הנזכר במסמך.
- שנית, המסמך אינו מדבר על הרשעה בעבירת אלימות, כתנאי להתערבות של המעביד, אלא על נקיטת אלימות. משכך, ככל שינקטו נגד הנאשם הליכים בעטיו של אירוע זה, יהיה הדבר בשל מעשיו (בהם הודה) ולא בשל ההרשעה. שלישית, מדובר באפשרות שאינה וודאית אלא היא ספקולטיבית בלבד ודומה אף שסבירותה אינה גבוהה לאור כך שאין מדובר באלימות במקום העבודה.
- רביעית, ככל שתהא להרשעה השפעה על מקום עבודה זה או אחר, ראוי להותיר למעביד להחליט כיצד לנהוג, שהרי "בפסיקה נקבע פעם אחר פעם, כי מקום בו הרשעת נאשם בעבירה פלילית עלולה למנוע את עיסוקו במקצוע מסוים, ככלל, 'ראוי כי בית המשפט ימנע מלעסוק בכך ויותר את הסוגיה לבחינתם ולשיקול דעתם של גורמי המקצוע המוסמכים' " (רע"פ 5006/24 מיכאל שדה כהן נ' מדינת ישראל (15.7.2024)).
13. לסיכום, מכלול השיקולים אינם תומכים במקרה זה בביטול ההרשעה. העבירה שעבר הנאשם חמורה; הוא לא קיבל אחריות למעשיו בפני שירות המבחן; ולא הוכחה פגיעה חמורה וקונקרטי. בכל מקרה לא הוכחה פגיעה כזו המצדיקה ביטול הרשעה בעבירה כגון זו. בעניין זה אציין כי בין חומרת העבירה לבין עצמת הפגיעה המצדיקה ויתור על הרשעה "מתקיימת מעין 'מקבילית כוחות', במובן זה שככל שמעשה העבירה חמור יותר, נדרש הנאשם להוכיח פגיעה קונקרטי ולא יהא די בתרחיש תאורטי או אף בהוכחת מידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי. מנגד, ככל שמעשה העבירה קל יותר, אפשר כי בית המשפט יטה להסתפק בהוכחת פגיעה כללית יותר" (עפ"ג 66903-07-20 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל (30.12.2020)). חומרת האירוע, בצד התייחסותו של הנאשם בפני שירות המבחן לכישלוננו, מחייבים הוכחת נזק קונקרטי ממשי שאינו תרחיש תאורטי וזאת כאמור לא הוכח.
- ב. קביעת מתחם הענישה



14. הערכים המוגנים שנפגעו בשל מעשי הנאשם ברורים ומדובר בפגיעה בשלום גופה, כבודה ובטחונה של המתלוננת כמו גם בפרטיותה. בהקשר זה אפנה לרע"פ 3719/21 פלוני נ' מדינת ישראל (07.06.2021) שם צוין: "זה לא מכבר, עמדתי על הפסול שבתופעת האלימות בתוך התא המשפחתי, ההרס שיכול להיגרם בעקבותיה, ובפרט הפגיעה בתחושת הביטחון של יושבי הבית, כבודם ושלמות גופם".
15. ביחס לנסיבות הקשורות לבצוע העבירות אציין כי הרקע לאירוע הוא סירובו של הנאשם לסייע בטיפול בילדות, אך האירוע התרחש לאחר שהמתלוננת ביקשה לתעד את התנהגותו (שלא פורטה). הנאשם בתגובה שבר את מכשיר הטלפון של המתלוננת, הפילה ארצה באלימות ובעט בראשה כאשר היא שוכבת על הרצפה. בהמשך אף האשים אותה בכך ששברה את משקפיו (!) ואיים עליה ברצח שלה ושל בנותיו הקטניות. כל זאת עשה הנאשם לעיני אחת הקטניות ומדובר בנסיבה ממשית לחומרה. לכך יש להוסיף כי האירוע הותיר במתלוננת חבלות. מדובר אפוא באלימות קשה ובאיום חמור ובוטה שלבטח גרם לפחד של ממש בלבה של המתלוננת (ושל הקטינה) ולראיה היא נמלטה עם הבנות לדירת שכנה.
16. מדיניות הענישה בעבירות כגון אלו מחמירה ובהיעדר נסיבות מיוחדות מוטלים לא אחת עונשי מאסר המבטאים את חומרת המעשה, המסוכנות והצורך בהגנה על הקורבן (רע"פ 1536/20 פלוני נ' מדינת ישראל (1.3.2020); (רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (28.1.2021)). לצורך הדגמת מדיניות הענישה אפנה למקרים הבאים, בשינויים המחויבים: רע"פ 4355/24 אחמד אבו אנטילי נ' מדינת ישראל (23.6.2024) בו הורשע נאשם בעבירות אלימות כלפי זוגתו. באירוע אחד היכה בה באגרופ וחנוק אותה. באירוע נוסף הפילה ארצה וחנוק אותה עד שהתקשתה לנשום. באירועים נוספים דקר את צמיגי רכבה ואיים עליה. נקבע מתחם ענישה הנע בין 16-32 חודשי מאסר ועל הנאשם הוטלו 24 חודשי מאסר חרף המלצה חיובית של שירות המבחן; רע"פ 2750/22 אורי אלי ליוולקו נ' מדינת ישראל (9.5.2022) בו הורשע נאשם בעבירות איומים ואלימות כלפי פרודתו. במקרה זה, על רקע ויכוח שנסוב על חשד שהמתלוננת מקליטה אותו, היכה אותה הנאשם באמצעות הטלפון בראשה, בעט בה ובהמשך הפילה ארצה, חנק אותה ואיים עליה כי יהרגה. על הנאשם הוטלו 10 חודשי מאסר תוך שבית המשפט העליון מציין כי "העונש שהושת על המבקש אינו מחמיר עמו, וודאי שאין בו משום סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת"; רע"פ 643/24 רומן חודוס נ' מדינת ישראל (29.1.2024), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירת תקיפת בת זוג הגורמת חבלה ותקיפה סתם ונידון ל-11 חודשי מאסר בפועל חרף המלצה טיפולית של שירות המבחן. במקרה זה הכה הנאשם את המתלוננת במכת אגרופ בפניה ובמועד נוסף משך אותה משערות ראשה והכה אותה באגרופים. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית; רע"פ 7846/21 היתם אגבאריה נ' מדינת ישראל (16.11.2021), בו נידון נאשם שהורשע בשתי עבירות איומים ושתי עבירות תקיפה סתם של בת זוגו לשמונה חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. הנאשם איים על המתלוננת, תפס בחוזקה בשערה, השליך לעברה אבנים ובמועד נוסף איים עליה, בעט בה בהיותה הרה, לרבות בבטנה.
17. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות בנסיבות ביצוען נע בין מספר חודשי מאסר ועד 18 חודשי מאסר.



- קביעת עונשו של הנאשם
18. כפי שצוין לעיל, המאשימה מסכימה שיש מקום במקרה זה לחרוג ממתחם הענישה ולהטיל על הנאשם צו מבחן ושל"צ. עמדה זו אף מתיישבת עם הסדר הטיעון שבין הצדדים.
19. על רקע עמדת המאשימה והסדר הטיעון לא ראיתי להרחיב, אך אציין בקצרה שחרף הדברים שנאמרו ביחס לשאלת ההרשעה, מקובל עלי שניתן במקרה זה לחרוג ממתחם הענישה על רקע סיכויי שיקום (אף אם אינם ממשיים). כאמור, מדובר בנאשם צעיר יחסית שעברו נקי. הנאשם קיבל אחריות למעשיו (למצער בבית המשפט וגם אם לא בפני גורמי הטיפול) והוא נכון להירתם להליך טיפולי שיסייע לו ולבני המשפחה ואף התחיל טיפול פרטי שהופסק. בני הזוג שבו להתגורר יחדיו לאחר נתק של מספר חודשים על רקע האירוע ופניהם לשיקום מערכת היחסים. עמדת המתלוננת להקלה עם הנאשם והיא מבקשת לשים את האירוע מאחור. כל אלו מצדיקים נקיטת דרכי שיקום ומשכך אני מקבל את עמדות הצדדים. אציין עוד שהנאשם הסכים לצו של"צ הגם ששירות המבחן לא המליץ כך, אך דומה שהסכמתו הייתה במקרה של ביטול ההרשעה ולכן אמנע מהטלת צו של"צ על מנת לאפשר לו להתמקד בעבודה ובשיקום ולמנוע מתחים מיותרים.
20. לאור כך, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור במשך שנתיים כל עבירת אלימות פיזית כלפי גופו של אדם.
- ב. צו מבחן למשך 18 חודשים. מובהר לנאשם בלשון פשוטה שעליו לקיים את הוראות שירות המבחן ואם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את הצו ולהטיל עליו ענישה נוספת.
- הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.
- המזכירות תשלח את גזר הדין לשירות המבחן.
- ניתן היום, ב' כסלו תשפ"ה, 03 דצמבר 2024, במעמד הצדדים.